

 <p>เป็นโรงพยาบาลโดดเด่นในด้าน การจัดการที่สร้างคุณค่าต่อสังคม</p>	โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร RATCHAPHIPHAT HOSPITAL		หมายเลขเอกสาร WI - NUR๐๑ - ๐๔๔
	วิธีปฏิบัติงาน WORK INSTRUCTION	ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐ วันที่บังคับใช้ :	หน้า ๑/๖
เรื่อง การพยาบาลภาวะเจ็บครรภ์คลอดก่อนกำหนด			

๑. วัตถุประสงค์

- ๑.๑ เพื่อเป็นแนวทางในการให้การพยาบาลผู้คลอดที่มีภาวะเจ็บครรภ์คลอดก่อนกำหนด ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ
- ๑.๒ เพื่อการวินิจฉัยอย่างรวดเร็ว ถูกต้อง และการรักษาที่มีประสิทธิภาพ
- ๑.๓ เพื่อวางแผนการส่งต่อที่มีประสิทธิภาพ ปลอดภัย
- ๑.๔ เพื่อการวางแผนจำหน่ายที่ดี เพื่อลดภาวะการ readmit

๒. ขอบเขต

การให้การพยาบาลผู้คลอดที่มีอายุครรภ์ตั้งแต่ ๒๔ สัปดาห์ (สำหรับในกรณีที่อายุครรภ์ไม่แน่นอนให้ยึดน้ำหนักตั้งแต่ ๕๐๐ กรัมขึ้นไป) ถึงอายุครรภ์ ๓๖ สัปดาห์ อาศัยลักษณะทางคลินิก ดังนี้

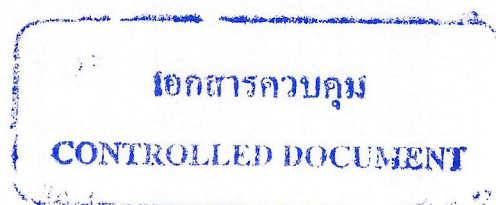
- ๒.๑ มดลูกมีการหดตัวสม่ำเสมอ ๔ ครั้งใน ๒๐ นาทีหรือ ๘ ครั้งใน ๖๐ นาทีร่วมกับการเปลี่ยนแปลงของปากมดลูกอย่างต่อเนื่อง
- ๒.๒ ปากมดลูกเปิดมากกว่า ๑ เซนติเมตรหรือมากกว่า
- ๒.๓ ปากมดลูกบางตัวลงเท่ากับร้อยละ ๘๐ หรือมากกว่า

๓. นิยามศัพท์

- ๓.๑ การคลอดก่อนกำหนด (preterm labour) หมายถึงการคลอดทารกตั้งแต่อายุครรภ์ ๒๔ สัปดาห์ ถึง ๓๖ สัปดาห์
- ๓.๒ การเจ็บครรภ์คลอดก่อนกำหนด (preterm labour) หมายถึงการเจ็บครรภ์คลอดที่มีการหดตัวของมดลูกอย่างสม่ำเสมอซึ่งมีผลทำให้เกิดการบางตัวลง และ/หรือการขยายตัวของปากมดลูกตั้งแต่อายุครรภ์ ๒๔ สัปดาห์ ถึง ๓๖ สัปดาห์
- ๓.๓ การเจ็บครรภ์คลอดชนิด late preterm labour คือ การเจ็บครรภ์คลอดก่อนกำหนดตั้งแต่อายุครรภ์ ๓๔ - ๓๖ สัปดาห์
- ๓.๔ ภาวะถุงน้ำคร่ำรั่วก่อนกำหนด (Preterm premature rupture of membranes) หมายถึง ภาวะถุงน้ำคร่ำรั่วก่อนการเจ็บครรภ์ ตั้งแต่อายุครรภ์ ๒๔ สัปดาห์ ถึง ๓๖ สัปดาห์
- ๓.๕ Low birthweight คือ ทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักตั้งแต่ ๑,๕๐๐ กรัม ถึง น้ำหนักน้อยกว่า ๒,๕๐๐ กรัม
- ๓.๖ Very Low birthweight คือ ทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักตั้งแต่ ๑,๐๐๐ กรัม ถึงน้ำหนักน้อยกว่า ๑,๕๐๐ กรัม
- ๓.๗ Extremely Low birthweight คือ ทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักตั้งแต่ ๕๐๐ กรัม ถึงน้ำหนักน้อยกว่า ๑,๐๐๐ กรัม

๔. หน้าที่ความรับผิดชอบ

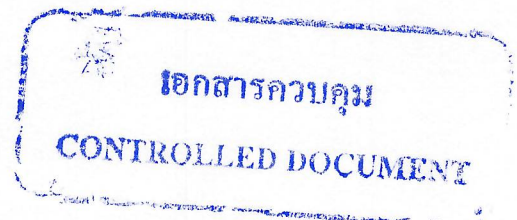
- ๔.๑ แพทย์
- ๔.๒ พยาบาล

 <p>เป็นโรงพยาบาลโดดเด่นในด้าน การจัดการที่สร้างคุณค่าต่อสังคม</p>	โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร RATCHAPHIPHAT HOSPITAL		หมายเลขเอกสาร WI - NUR๐๑ - ๐๔๔
	วิธีปฏิบัติงาน WORK INSTRUCTION	ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐ วันที่บังคับใช้ :	หน้า ๒/๖
เรื่อง การพยาบาลภาวะเจ็บครรภ์คลอดก่อนกำหนด			

๕. อุปกรณ์และเครื่องมือ

- ๕.๑ เครื่องตรวจประเมินสภาพทารกในครรภ์ (NST)
- ๕.๒ เครื่อง USG
- ๕.๓ ๕%D/W ๕๐๐ ml + Bricanyl ๑๐ amp (๕mg) vein drip หรือยา Nifedipine ๑๐ mg oral ทุก ๑๕ นาที * ๔ dose จนไม่มี contraction
- ๕.๔ Antibiotic เมื่อมีข้อบ่งชี้
- ๕.๕ Dexamethasone ๖ mg muscle ทุก ๑๒ hr x ๔ dose ถ้า GA ≤ ๓๕ wk
- ๕.๖ tube CBC, UA, BS,E'lyte
- ๕.๗ Infusion pump

โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร
RATCHAPHIPHAT HOSPITAL

หมายเลขเอกสาร
WI - NUR๐๑ - ๐๔๔

เป็นโรงพยาบาลโดดเด่นในด้าน
การจัดการที่สร้างคุณค่าต่อสังคม

วิธีปฏิบัติงาน
WORK INSTRUCTION

ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐
วันที่บังคับใช้ :

หน้า
๓/๖

เรื่อง การพยาบาลภาวะเจ็บครรภ์คลอดก่อนกำหนด

๖. ขั้นตอนการปฏิบัติ

ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการทำงาน	รายละเอียด	เอกสารอ้างอิง
พยาบาล สูติแพทย์		<p>ตรวจคัดกรอง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ชักประวัติ พบมีอาการปวดท้องร่วมกับมีการหดตัวของมดลูกอย่างสม่ำเสมอ การนั้นชักประวัติเพิ่มเติมโดยเริ่มจากการประวัติความเจ็บป่วยทางอายุรกรรม ประวัติการตั้งครรภ์และการคลอด และปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ ของการคลอดก่อนกำหนด ความผิดปกติทั้งหมดควรได้รับการแก้ไข และให้การรักษาตามสาเหตุอย่างเหมาะสม เพื่อป้องกันการเกิดซ้ำ นอกจากนี้ประวัติของการตั้งครรภ์ปัจจุบัน เช่น ภาวะเลือดออกปกติทางช่องคลอด การตั้งครรภ์แฝด เป็นต้น - สำหรับประวัติปัจจัยเสี่ยงอื่นๆ เช่น ภาวะทุพโภชนาการ โรคประจำตัว การสูบบุหรี่ การใช้สารเสพติด ประวัติการติดเชื้อ และการผ่าตัดของระบบสืบพันธุ์ การมีเพศสัมพันธ์ เป็นต้น - การตรวจร่างกาย พบมดลูกมีการหดตัวสม่ำเสมอ ๔ ครั้งใน ๒๐ นาทีหรือ ๘ ครั้งใน ๖๐ นาที ร่วมกับการเปลี่ยนแปลงของปากมดลูกอย่างต่อเนื่อง ปากมดลูกเปิดมากกว่า ๑ เซนติเมตรหรือมากกว่าและ ปากมดลูกบางตัวลงเท่ากับร้อยละ ๘๐ หรือมากกว่า 	

เอกสารควบคุม
CONTROLLED DOCUMENT

โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร
RATCHAPHIPHAT HOSPITAL

หมายเลขเอกสาร
WI - NUR๐๑ - ๐๔๔

เป็นโรงพยาบาลโดดเด่นในด้าน
การจัดการที่สร้างคุณค่าต่อสังคม

วิธีปฏิบัติงาน
WORK INSTRUCTION

ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐
วันที่บังคับใช้ :

หน้า
๔/๖

เรื่อง การพยาบาลภาวะเจ็บครรภ์คลอดก่อนกำหนด

ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการทำงาน	รายละเอียด	เอกสารอ้างอิง
พยาบาล สูติแพทย์		<ul style="list-style-type: none"> - ประเมินอายุครรภ์ จากใบฝากครรภ์ LMP การคลำยอดมดลูก - ประเมินการหดตัวของมดลูกพบมดลูกมีการหดตัวสม่ำเสมอ ๔ ครั้งใน ๒๐ นาที หรือ ๘ ครั้งใน ๖๐ นาที ร่วมกับการเปลี่ยนแปลงของปากมดลูกอย่างต่อเนื่อง - ตรวจภายในพบปากมดลูกเปิดมากกว่า ๑ เซนติเมตรหรือมากกว่าและปากมดลูกบางตัวลงเท่ากับร้อยละ ๘๐ หรือมากกว่า - ติดเครื่องตรวจประเมินสภาพทารกในครรภ์ (NST) - Ultrasound เพื่อยืนยันอายุครรภ์และหาความผิดปกติ - ประเมินอาการร่วมอื่นๆ เช่น PROM . Placenta previa 	
พยาบาล สูติแพทย์ กุมารแพทย์		<ul style="list-style-type: none"> - พยาบาล/แพทย์แจ้งให้หญิงตั้งครรภ์รับทราบปัญหาที่ตรวจพบและสาเหตุที่อาจก่อปัญหาภาวะเจ็บครรภ์คลอดก่อนกำหนด - ประสานงานกับสูติแพทย์เพื่อยืนยันอายุครรภ์และน้ำหนักทารกในครรภ์ - ประสานงานกับกุมารแพทย์เพื่อพิจารณารับเด็กในกรณีคลอดหรือพิจารณาติดต่อโรงพยาบาลใหญ่ 	

โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร
RATCHAPHIPHAT HOSPITAL

หมายเลขเอกสาร
WI - NUR๐๑ - ๐๔๔

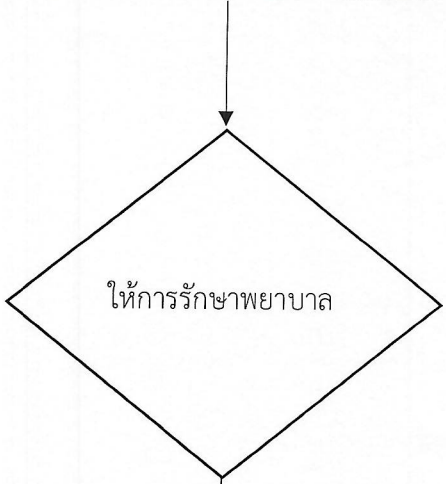
เป็นโรงพยาบาลโดดเด่นในด้าน
การจัดการที่สร้างคุณค่าต่อสังคม

วิธีปฏิบัติงาน
WORK INSTRUCTION

ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐
วันที่บังคับใช้ :

หน้า
๕/๖

เรื่อง การพยาบาลภาวะเจ็บครรภ์คลอดก่อนกำหนด

ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการทำงาน	รายละเอียด	เอกสารอ้างอิง
<p>พยาบาล สูติแพทย์</p>	 <p>ให้การรักษาพยาบาล</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. bed rest ๒. ส่ง Lab CBC, UA, BS, E'lyte ๓. ดูแลให้ยา ๕% D/W ๕๐๐ ml + Bricanyl ๑๐ amp (๕mg) vein drip โดยใช้เครื่อง infusion pump หรือ ยา Nifedipine ๑๐ mg oral ทุก ๑๕ นาที * ๔ dose keep BP ≥ ๙๐/๖๐ mmHg จนไม่มี contraction ๔. Antibiotic เมื่อมีข้อบ่งชี้ ๕. Dexamethasone ๖ mg IM ทุก ๑๒ hrs. x ๔ dose ถ้า GA ≤ ๓๕ wks. ๖. Observe uterine contraction และภาวะแทรกซ้อนจากการได้รับยา ยับยั้งการคลอด ๗. แนะนำหญิงตั้งครรภ์ สามมีและญาติ ถึงภาวะของโรคและการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้น ๘. ติดเครื่องประเมินสภาพทารกในครรภ์ ๙. ติดตามความก้าวหน้าของการคลอด ถ้าในระหว่างการสังเกตการณ์ของปากมดลูกควร Refer ขณะอยู่ในครรภ์และเตรียมเครื่องมือทำคลอดไปกับรพพยาบาลด้วย 	<p>เอกสารอ้างอิง</p>

เอกสารควบคุม
CONTROLLED DOCUMENT

โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร
RATCHAPHIPHAT HOSPITAL

หมายเลขเอกสาร
WI - NUR๐๑ - ๐๔๔

เป็นโรงพยาบาลโดดเด่นในด้าน
การจัดการที่สร้างคุณค่าต่อสังคม

วิธีปฏิบัติงาน
WORK INSTRUCTION

ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐
วันที่บังคับใช้ :

หน้า
๖/๖

เรื่อง การพยาบาลภาวะเจ็บครรภ์คลอดก่อนกำหนด

ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการทำงาน	รายละเอียด	เอกสารอ้างอิง
พยาบาล	<p>จำหน่าย</p>	<p>จำหน่าย</p> <ol style="list-style-type: none"> ให้ความรู้เกี่ยวกับการประเมินการหดตัวของมดลูกด้วยตนเอง ให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลตนเองเมื่อกลับบ้าน เช่นการพักผ่อน การรับประทานอาหาร การออกกำลังกาย ให้ความรู้เรื่องยา วิธีการใช้ อาการข้างเคียง การมีเพศสัมพันธ์ การนัดฝากครรภ์ต่อและสังเกตอาการผิดปกติที่ต้องมาพบแพทย์ก่อนนัด การนับลูกดิ้น แนะนำหลีกเลี่ยงความเสี่ยงสาเหตุของการคลอดก่อนกำหนด (ในกรณีที่ทราบสาเหตุ) 	

๗. เอกสารอ้างอิง

- เอกสาร Clinical tracer of Quality เรื่อง Preterm labour (๑ เมษายน ๒๕๖๐)
- แนวทางการป้องกันการคลอดก่อนกำหนด up date ๖๔

๘. บันทึก

ไม่มี

